

Nader onderzoek huismus en vleermuizen

In het kader van de Wet
natuurbescherming

Plangebied: Tesselschadelaan 47, Muiderberg
Opsteller(s): W. Mans-Naaijer & F.A. van Meurs

ecoresult
ecologisch advies en onderzoek

Nader onderzoek vleermuizen, huismus en gierzwaluw

In het kader van de Wet natuurbescherming

Colofon	
Plangebied	Tesselschadelaan 47, Muiderberg
Opsteller(s)	W. Mans-Naaijer & F.A. van Meurs
Datum	14-9-2022
Versienummer	02
Rapportkenmerk	ER20220909v02
Aantal pagina's	15
Opdrachtgever	Gemeente Gooise Meren
Contactpersoon	S. Jasperse
Kwaliteitscontrole	M.M. Bouwmeester
Projectleider	F.A. Van Meurs
Wijze van citeren	Mans-Naaijer, W. & Meurs, F.A., van, 2022. Nader onderzoek huismus en vleermuizen. In het kader van de Wet natuurbescherming. Plangebied: Tesselschadelaan 47, Muiderberg. Kenmerk: ER20220909v02. Ecoresult B.V., Alblasterdam
Ecoresult B.V. Edisonweg 10- unit 320 2952 AD Alblasterdam 078 75 184 12 info@ecoresult.nl www.ecoresult.nl	

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Onderzoeksvragen	4
1.3	Leeswijzer	4
2	Omschrijving plangebied	5
2.1	Algemeen	5
2.2	Beschrijving	5
2.3	Geplande ingrepen	6
2.3.1	Omschrijving werkzaamheden	6
2.3.2	Werkplanning, werktijden en realisatieperiode	6
2.3.3	Methode uitvoering: materieel en werkwijze	6
2.3.4	(Ontwerp)tekening	6
3	Onderzoek beschermde soorten	7
3.1	Werkwijze	7
3.1.1	Onderzoeksmaterialen	8
3.2	Volledigheid onderzoek	8
3.2.1	Algemeen	8
3.2.2	Huismus	8
3.2.3	Vleermuizen	9
4	Resultaten nader onderzoek	10
4.1	Huismus	10
4.2	Vleermuizen	10
4.2.1	Gewone dwergvleermuis	11
4.2.2	Ruige dwergvleermuis	11
4.2.3	Laatvlieger	11
4.2.4	Rosse vleermuis	12
4.3	Overige soorten	12
4.4	Conclusie onderzoeksresultaten	12
5	Effectbeoordeling	13
5.1	Vogelrichtlijn	13
5.1.1	Huismus	13
5.1.2	Ransuil	13
5.2	Vleermuizen	13
6	Conclusies en aanbevelingen	14
6.1	Conclusies	14
7	Geraadpleegde bronnen	15
7.1	Literatuur	15
7.2	Internet	15

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In opdracht van Gemeente Gooise Meren heeft Ecoresult B.V. een nader onderzoek naar huismus en vleermuizen uitgevoerd in het plangebied: Tesselschadelaan 47, Muiderberg. De aanleiding van dit verzoek is de voorgenomen herontwikkeling binnen het plangebied (zie verder paragraaf 2.3). Uit een verkennend veldonderzoek uitgevoerd door Ecoresult B. V. in 2021¹ is gebleken dat in de woningen potenties aanwezig zijn voor voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaatsen en essentieel leefgebied van huismus en vleermuizen (gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis). Zodoende was nader onderzoek naar deze soortgroepen noodzakelijk om te vast te stellen of deze soorten inderdaad aanwezig zijn en zo ja, hoe in het kader van de Wet natuurbescherming gehandeld dient te worden. In voorliggende rapportage worden de onderzoeksresultaten beschreven.

De resultaten van voorliggende rapportage zijn drie jaar geldig. Mochten de voorgenomen ontwikkelingen wijzigen dient het onderzoek te worden geactualiseerd.

1.2 Onderzoeksvragen

In het onderzoek worden 5 onderzoeksvragen beantwoord:

1. Zijn huismus en/of vleermuizen aanwezig?
2. Welke functie(s) heeft het object of het gebied voor huismus en/of vleermuizen?
3. Blijft de functionaliteit van de voortplantingsplaatsen, vaste rust- of verblijfplaatsen en/of het essentiële functionele leefgebied behouden?
4. Is ontheffing op de Wet natuurbescherming noodzakelijk?
5. Welke eigenschappen van het object of gebied moeten gemitigeerd of gecompenseerd worden?

1.3 Leeswijzer

In deze rapportage worden allereerst het plangebied en de geplande activiteiten beschreven. Hierna volgt een beschrijving van de werkwijze van het onderzoek, de resultaten van het onderzoek en een effectbepaling van de geplande werkzaamheden. Aansluitend wordt beschreven welke maatregelen genomen dienen te worden negatieve effecten te voorkomen of te verminderen. Er wordt afgesloten met de conclusies en aanbevelingen.

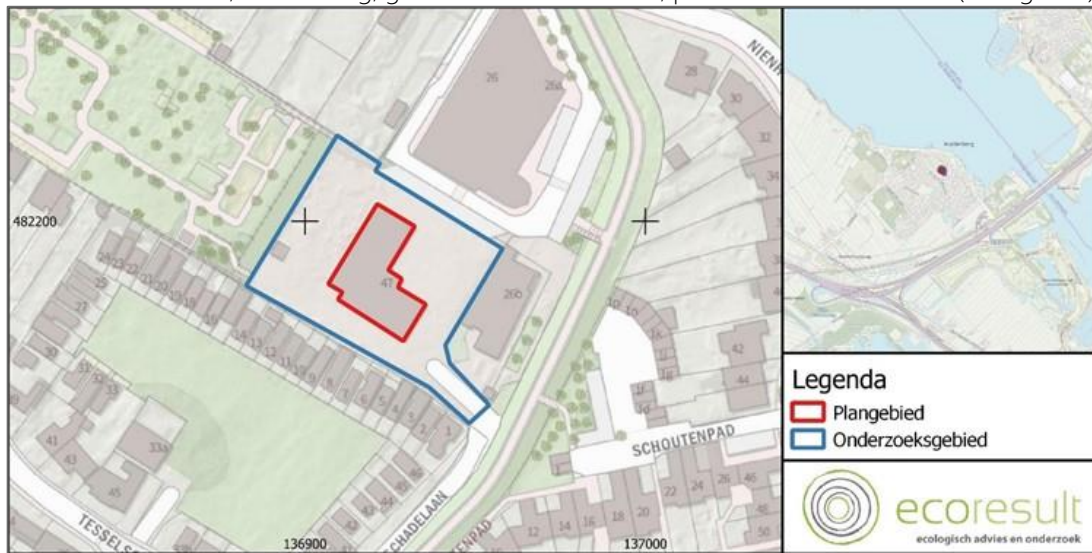
---

¹ Janse, 2021

2 Omschrijving plangebied

2.1 Algemeen

Het plangebied voor deze quickscan omvat de voormalige gemeentewerf gelegen aan de Tesselschadelaan 47, Muiderberg, gemeente Gooise Meren, provincie Noord-Holland (zie Figuur 1).

Figuur 1: Ligging plangebied en het onderzochte gebied, voor regionale ligging zie kaartinzet rechtsboven (Bron: PDOK)

2.2 Beschrijving

- De voormalige gemeentewerf in het plangebied stamt uit bouwjaar 1988².
- De bebouwing in het plangebied is opgetrokken uit betonplaten, zijgevels en dak bestaan uit golfplaten.
- Er zijn geen open stootvoegen aanwezig.
- Aan de westkant is een open schuur aanwezig.
- Wijkende dakstrips zijn aanwezig in het hele plangebied.
- De daken zijn afgewerkt met golfplaten die bij de dakgoot open toegang geven tot het dak.
- Er zijn geen bomen aanwezig in het plangebied.
- Het onderzoeksgebied is grotendeels verhard met betonplaten en klinkers.
- In de noordelijke hoek staat een laurierhaag.
- Open water (watergangen, poelen etc.) en vochtige tot natte terreinen (natuurvriendelijke oevers etc.) zijn in het plangebied afwezig.
- De ondergrond bestaat uit zand.
- Straatverlichting is aanwezig in en rondom het plangebied door middel van lantaarnpalen.

² <https://bagviewer.kadaster.nl/>

Aan de zuidzijde bevindt zich een woningencomplex. Aan de westzijde is een park gesitueerd. Aan de noordzijde bevindt zich een huisartsenpraktijk. Aan de oostzijde bevindt zich een schoolgebouw. Het plangebied is ommuurd met betonplaten.

2.3 Geplande ingrepen

2.3.1 Omschrijving werkzaamheden

Binnen het plangebied zal een herontwikkeling plaatsvinden. Een exacte invulling van de werkzaamheden is nog niet bekend. Voor de effectenbeoordeling in voorliggende rapportage wordt derhalve uitgegaan van een worst-case-scenario waar bij het volledige complex gesloopt wordt en er nieuwbouw op plaatsvindt.

2.3.2 Werkplanning, werktijden en realisatieperiode

Een gedetailleerde planning is nog niet beschikbaar. Het voornemen is de werkzaamheden eind 2022 te starten. Een doorlooptijd van de werkzaamheden is nog niet bekend. De planning is deels afhankelijk van de conclusies uit voorliggende rapportage.

2.3.3 Methode uitvoering: materieel en werkwijze

De exacte invulling is nog niet bekend. Voor voorliggende rapportage wordt uitgegaan van de volgende werkwijze. De bestaande bebouwing wordt platgegooid. In de nieuwe fase wordt er een nieuw pand opgeleverd.

2.3.4 (Ontwerp)tekening

De werkzaamheden betreffen sloop- en nieuwbouw. Een ontwerp-tekening is niet beschikbaar.

3 Onderzoek beschermde soorten

3.1 Werkwijze

De volgende soorten/soortgroepen zijn onderzocht:

Vleermuizen: Onderzoek naar de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen (zomer-, en paar- en winterverblijfplaatsen) van vleermuizen (gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis) binnen het plangebied conform de condities en methodiek van het meest actuele vleermuisprotocol (Vleermuisprotocol 2021).

Huismus: Onderzoek naar de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen en functioneel leefgebied van huismus binnen het plangebied conform de condities en methodiek van het Kennisdocument Huismus.

In Tabel 2 en Tabel 1 wordt een overzicht gegeven van de onderzoeksmomenten, weersomstandigheden en betrokken ecologisch deskundigen tijdens de uitgevoerde veldonderzoeken. Alle betrokken deskundigen hebben aantoonbare ervaring op het gebied van inventariseren van huismus en vleermuizen. De veldbezoeken zijn uitgevoerd onder goede weersomstandigheden, conform de Kennisdocumenten³ Huismus en het Vleermuisprotocol 2021. In de laatste minuten van de onderzoeksrondte op 25 mei 2022 begon het te regenen. Hoewel de regen in kracht snel toenam, is er voldoende tijd geweest om uitvliegende en invliegende dieren vast te stellen.

Datum	Soort	Type onderzoek	Moment	Zonsopkomst	Onderzoeker	Temperatuur (°C)	Neerslag (mm)	Windkracht (Bft)
05-04-2022	Huismus	Voortplantings- & vaste rust- en verblijfplaatsen en functioneel leefgebied	08:04 – 10:04	7:04	H. Wieleman	9	0	W3
26-04-2022	Huismus	Voortplantings- & vaste rust- en verblijfplaatsen en functioneel leefgebied	09:30 – 11:30	06:30	H. Wieleman	10	0	NO4

Tabel 1: Onderzoek momenten huismusonderzoek en weergegevens met eigen waarnemingen in het veld.

Datum	Type onderzoek	Zonsopkomst / Zonsondergang	Moment	Onderzoekers	Temperatuur (°C)	Neerslag (mm)	Windkracht (Bft)
-------	----------------	-----------------------------	--------	--------------	------------------	---------------	------------------

³ <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

10-09-2021	Paarverblijfplaatsen, Winterverblijfplaatsen functioneel leefgebied	Onder: 20:06	21:06 – 23:06	R. van Vught	19	0	Z2
01-10-2021	Paarverblijfplaatsen, Winterverblijfplaatsen functioneel leefgebied	Onder: 19:17	00:00 – 02:00	S. van Baren	14	0	Z4
25-05-2022	Zomerverblijfplaatsen, functioneel leefgebied	Onder: 21:43	21:30 – 23:45	G. Posthuma & M. de Vries	16	0*	ZW1
29-06-2022	Zomerverblijfplaatsen, functioneel leefgebied	Onder: 20:39	23:45 – 01:45	M. de Vries & K. de Vries	24	0	ZW1
*Onderzochte vleermuissoorten: gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis.							

Tabel 2: Onderzoek momenten vleermuisonderzoek en weergegevens met eigen waarnemingen in het veld.
* In de laatste minuten van de onderzoeksronde begon het te regenen.

3.1.1 Onderzoeksmaterialen

Bij het onderzoek naar huismus waren de onderzoekers bij elk onderzoek uitgerust met:

- Verrekijker met 10x42 vergroting

Bij onderzoek naar vleermuizen zijn onderzoekers bij elk onderzoek uitgerust met:

- Batdetectors (Pettersen D240X),
- Opnameapparatuur voor de batdetector (Edirol),
- Warmtebeeldcamera (Pulsar XP 28 en/of Pulsar XP38 en/of Flir)
- Verrekijker met 10x42 vergroting,
- Zaklamp.

3.2 Volledigheid onderzoek

3.2.1 Algemeen

Het onderzoek is uitgevoerd volgens de voor die soort(groep) geldende standaarden. De onderzoeksperiode voor al de betreffende soorten is optimaal. De inventarisatie blijft echter een steekproef. Het is dan ook mogelijk dat soorten en functies niet waargenomen zijn, terwijl dat ze op een ander tijdstip wel aanwezig zijn. Dit is echter acceptabel, de Wet natuurbescherming vraagt een initiatiefnemer om alles te doen wat redelijkerwijs van hem verwacht kan worden. Met de gekozen methode en inspanning is hieraan dan ook invulling gegeven.

3.2.2 Huismus

Gedurende het huismusonderzoek is een gebied onderzocht dat groter was dan het plangebied. Voor het onderzoek is de aandacht hoofdzakelijk uitgegaan naar het plangebied. De totale populatie huismussen rondom het plangebied is derhalve niet volledig onderzocht.

Tijdens de onderzoeken heeft één onderzoeker het plangebied langdurig bekeken op activiteit van huismus. Het golfplaten dak was goed te overzien. In het broedseizoen vindt er gedurende de dag vrijwel constant activiteit plaats rond een nestplaats (baltsgedrag, paringen, entree van de nesten en aanbreng van voedsel). Door op al deze aspecten te letten zijn de actieve nestplaatsen goed in kaart te brengen.

Essentieel functioneel leefgebied binnen het plangebied is in kaart gebracht door te letten op locaties waar mussen samen komen (kwetterplaatsen) of over een lange tijd foerageren. Dit zijn ook activiteiten die gedurende een langere tijd tijdens de onderzoeken plaats vindt en door een langere tijd de omgeving te observeren in kaart te brengen is.

3.2.3 Vleermuizen

Voor het voorjaarsonderzoek waren twee onderzoekers voldoende. Het plangebied had een overzichtelijke indeling. Door constant door het plangebied heen en weer te lopen kan in een kort tijdsbestek het aantal en de locatie van de verblijfplaatsen worden gelokaliseerd. Het is aannemelijk dat te allen tijde 75% van het plangebied te goed te overzien was.

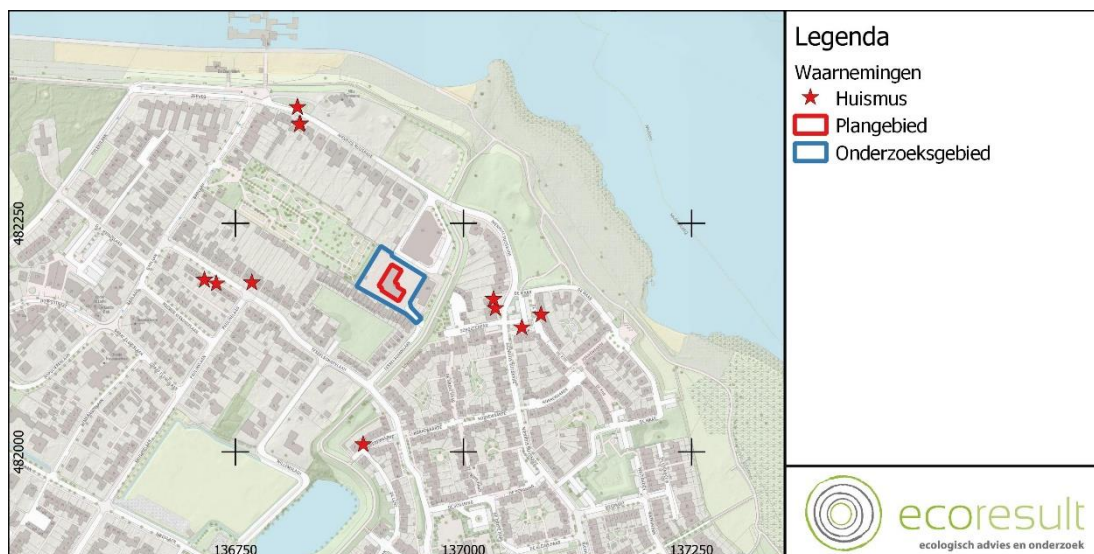
Voor het onderzoek naar winterverblijven en paarverblijfplaatsen was 1 onderzoeker voldoende. Het baltsgedrag wordt vertoond voor langere perioden op een avond. Door constant door het plangebied heen en weer te lopen kan in een kort tijdsbestek het aantal en de locatie van de paarterritoria worden gelokaliseerd.

Gedurende de ronden in de periode mei - juli lag de focus van het onderzoek met name op het plangebied. Gedurende de najaar ronden is een groter gebied rondom het plangebied onderzocht op aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen.

4 Resultaten nader onderzoek

4.1 Huismus

Tijdens alle veldbezoeken in het kader van het huismusonderzoek (Tabel 1) werden 13 waarnemingen van huismus verricht (zie Figuur 2).

Figuur 2: Waarnemingen van huismus, het betreft alle nesten of nestindicatief gedrag. Kaartbron: Openstreetmaps

Vaste rust- en verblijfplaatsen

- Alle waarnemingen betreffen locaties waar nesten van huismussen zijn aangetroffen. In totaal werden 13 (clusters van) nesten geregistreerd in eensgezinswoningen aan de Nienhuis Ruijskade, Tesselschadelaan en De Kor, rondom het plangebied.
- Binnen het plangebied zijn geen vaste rust- en verblijfplaatsen van huismus aanwezig.
- Functioneel leefgebied bevindt zich in tuinen grenzend aan deze woningen en op een plein ter hoogte van De Kor. Het plangebied maakt geen essentieel deel uit van dit leefgebied.

4.2 Vleermuizen

Gedurende de veldonderzoeken zijn in totaal drie vleermuissoorten waargenomen (zie

Figuur 3):

- Gewone dwergvleermuis
- Laatvlieger
- Rosse vleermuis
- Ruige dwergvleermuis

Figuur 3: In en rondom het plangebied aangetroffen soorten vleermuizen. Kaartbron: PDOK

4.2.1 Gewone dwergvleermuis

Tijdens alle veldbezoeken in het kader van het vleermuisonderzoek (Tabel 2) werden 4 waarnemingen van gewone dwergvleermuizen verricht (zie

Figuur 3). Dit betreft 2 waarnemingen van foeragerende en 2 waarnemingen van overvliegende dieren. Binnen het plangebied werden geen vaste rust- en verblijfplaatsen en/of voortplantingsplaatsen aangetroffen. Het plangebied maakt tevens geen deel uit van essentieel leefgebied voor de soort.

4.2.2 Ruige dwergvleermuis

Tijdens alle veldbezoeken in het kader van het vleermuisonderzoek (Tabel 2) werden 3 waarnemingen van ruige dwergvleermuizen verricht (zie

Figuur 3). Dit betreft alle waarnemingen van overvliegende dieren. Binnen het plangebied werden geen vaste rust- en verblijfplaatsen en/of voortplantingsplaatsen aangetroffen. Het plangebied maakt tevens geen deel uit van essentieel leefgebied voor de soort.

4.2.3 Laatvlieger

Tijdens alle veldbezoeken in het kader van het vleermuisonderzoek (Tabel 2) werden 1 waarnemingen verricht van laatvlieger verricht (zie

Figuur 3): Dit betreft één foeragerend dier. Binnen het plangebied werden geen vaste rust- en verblijfplaatsen en/of voortplantingsplaatsen aangetroffen. Het plangebied maakt tevens geen deel uit van essentieel leefgebied voor de soort.

4.2.4 Rosse vleermuis

Tijdens de ochtendronde op 29 juni 2022 werden vier waarnemingen verricht van overvliegende rosse vleermuizen. Deze dieren vlogen hoog vanuit de jachtgebieden naar de verblijfplaatsen in bossen en landgoederen in de omgeving van het plangebied en hadden geen binding met het plangebied. Binnen het plangebied werden geen vaste rust- en verblijfplaatsen en/of voortplantingsplaatsen aangetroffen. Het plangebied maakt tevens geen deel uit van essentieel leefgebied voor de soort.

4.3 Overige soorten

Op 29 juni 2022 werd op de Algemene Begraafplaats ten westen van het plangebied roepende jonge ransuilen gehoord. De waarneming is indicatief voor de aanwezigheid van een voortplantingsplaats van ransuil. Deze waarnemingsplek bevond zich op 75 meter buiten het plangebied, buiten de verstoringafstand van de soort.

Binnen het plangebied werd nestindicatief gedrag vastgesteld van witte kwikstaart op het dak van het gebouw en van ekster in een boom. Tenslotte werd een overvliegende raaf waargenomen.

4.4 Conclusie onderzoeksresultaten

Binnen en grenzend aan het plangebied zijn geen verblijfplaatsen en is geen (essentieel) functioneel leefgebied van huismuis en vleermuizen aangetroffen. Op 75 meter ten westen bevindt zich een voortplantingsplaats van ransuil.

5 Effectbeoordeling

5.1 Vogelrichtlijn

5.1.1 Huismus

Door de werkzaamheden worden geen vaste rust- en verblijfplaatsen en geen essentieel leefgebied van huismus weggenomen.

Hierdoor is geen sprake van overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming:

Ontheffing op de Wet natuurbescherming is niet nodig evenals het treffen van maatregelen.

Aanwezige vaste rust- en verblijfplaatsen buiten de begrenzing van het plangebied blijven behouden. Zij bevinden zich buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden. De werkzaamheden betreffen enkel renovatie- en isolatiewerkzaamheden. De verblijfplaatsen buiten het plangebied bevinden zich op een minimale afstand van 20 meter tot het plangebied.

5.1.2 Ransuil

De tijdens het onderzoek aangetroffen voortplantingsplaats van ransuil bevindt zich op de Algemene Begraafplaats buiten de verstoringzone van de soort (tenminste 75 meter, met tussen het plangebied en de waarnemingspunt bomen, bosschages en hekwerk.

Door de werkzaamheden worden geen vaste rust- en verblijfplaatsen en geen essentieel leefgebied van ransuil weggenomen.

Hierdoor is geen sprake van overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming:

Ontheffing op de Wet natuurbescherming is niet nodig evenals het treffen van maatregelen.

5.2 Vleermuizen

Door de werkzaamheden worden geen vaste rust- en verblijfplaatsen en geen essentieel leefgebied van vleermuizen weggenomen.

Hierdoor is geen sprake van overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming:

Ontheffing op de Wet natuurbescherming is niet nodig evenals het treffen van maatregelen.

Binnen en grenzend aan het plangebied wordt door meerdere soorten vleermuizen gevoerd en er vliegen dieren over het plangebied. Hierbij wordt echter geen structureel gebruik gemaakt van vaste structuren of zijn grote aantallen aanwezig. Op basis hiervan en de aanwezigheid van vele alternatieven direct rondom het plangebied is essentieel functioneel leefgebied (voeragegebied en vliegroutes) afwezig.

6 Conclusies en aanbevelingen

6.1 Conclusies

In opdracht van Gemeente Gooise Meren heeft Ecoresult B.V. een nader onderzoek naar huismus en vleermuizen uitgevoerd in het plangebied: Tesselschadelaan 47, Muiderberg. De aanleiding van dit verzoek is de voorgenomen herontwikkeling binnen het plangebied. De activiteiten kunnen schadelijke effecten hebben op huismus en vleermuizen. De Wet natuurbescherming kan hierdoor worden overtreden.

In voorliggend hoofdstuk zijn de aangetroffen potenties en vervolgstappen uitgesplitst in onderstaande tabel. Voor een nadere uitwerking wordt verwezen naar Hoofdstuk 4 (Resultaten onderzoek), Hoofdstuk 5 (Effectenbeoordeling) en Hoofdstuk 6 (Maatregelen).

Soort	Functie plangebied	Aantal	Negatief effect	Ontheffing nodig	(Mitigerende) maatregelen	(Mitigerende) maatregelen (aantal)
Huisumus	Vaste rust- en verblijfplaats	0	Nee	Nee	Nee	0
	Essentieel leefgebied	0	Nee	Nee	Nee	0
Vleermuizen	Vaste rust- en verblijfplaats	0	Nee	Nee	Nee	0
	Essentieel leefgebied	0	Nee	Nee	Nee	0
Ransuil	Vaste rust- en verblijfplaats	0	Nee	Nee	Nee	0

Tabel 3: Onderzochte en/of aangetroffen beschermde soorten en vervolgstappen

Overige aanbevelingen met betrekking tot vrijgestelde soorten en vogels, zoals benoemd in de quickscan⁴ blijven van kracht.

⁴ Fokker, 2020

7 Geraadpleegde bronnen

7.1 Literatuur

Janse, J.W.E., 2021. Quicksan. In het kader van de Wet natuurbescherming en Omgevingsverordening NH2020. Plangebied: Tesselschadelaan 47, Muiderberg. Kenmerk: ER20211012v01. Ecoresult B.V., Dordrecht

7.2 Internet

PDOK (Publieke Dienstverlening Op Kaart)

<https://www.pdok.nl/>

Kennisdocumenten

<https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

Vleermuisprotocol 2021

<http://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol>